

Архів з бідою
Горинківська - Гербанська округа 0.7.4

ПАПКА

для 175

паперів

Інформаційно-видавничий матеріал
"Висвітлення" (годиниця II) (1944р.)

Чисельні дані: 1944р.

Чисельність документів: 1

Чисельність аркушів: 15

Зберігання: постійно

А.

1

С.И.

ДВИГЪМ

Ч. II.

2

С.К.

часть II.

1 9 4 7

ДОСТРОКОВО, СТРОКОВО І ПІСЛЯСТРОКОВО

Строк — це така собі границя часу, за перехід якої, так само, як і кожної іншої порядної границі, в той чи інший спосіб карається. Приклади. Спізнився у строк взяти шлюб, — наражаєшся на дострокові хрестини. Прийшов вісястроково на прийняття, — можеш залишитися без вечері або му- сииш задоволюватися недоїдками інших. Пізно при- біг на якусь нараду чи конференцію, — даремні надії на місце за столом президії. Явився після строку з праці додому, — мусиш витлумачуватися перед ханкою за кожну хвилину, як за кожну ко- пійку при часовому звіті. Не заплатив податку, — не передплатив позки в строк, — платиш відсот- ки за зволікання і мусиш доказувати перед міро- дайними чинниками свою політичну благонадій- ність. Не впорався в строк із хлібоздачею, — сконфіскували манатки. Спізнився в час на пре- цю, — суд і 2-3 місяці безплатної праці. Не з'я- вився у строк на мобілізацію (зголосився у во- енкоматі по закінченні "отчезественної" війни), — 10 років тюрми і т.д., і т.д.

Як бачимо з наведених прикладів таких гра- ниць-строків кожна людина може мати необмежену кількість, так само необмеженою є кількість і від тих кар, що чигають з-за кожної границі на спізнього. Не диво отже, що багатьма упрямими собі життя, кожен з нас як старається в міру змоги ніколи не переступати забороненої грани- ці строку і не входить у неприємні зносини з його пограноохороною, незалежно від того, чи во- на одагнена в урядовий уніформі (державні стро- ки), чи в робочу блузку (службові строки), чи на- рещті в шльоху (вільні строки).

Життя людське було б, однак, надто нескладним і нецікавим, коли би справа з тими строками пред- ставлялася так просто. А так воно не є.

Справу зо строками ускладнюють часто виду- мані закордонно буржуазією засади т.зв. "джен-

тельменскості". Згідно з цим, останніми, як не вільно спізнятися у виконанні різних строків, так рівнож і не вільно бути надто поспішним. Джентельмен не прийде в гостину, як уже всі посадидають до столу, але і не ввалиться тоді, як господаря щойно починає крутити м'ясо на телеги. Джентльмен не засаде на три дні по забаві, але і не залишить гостини в сам розгар забави. Джентльмен не з'явиться на зборі чи конференцію по виборі президія, але не всунеться у зал засідань тоді, як прибиральщиці замітають ще в ньому підлогу.

От такий то клопіт з отими джентльменськими предрасудками...

До великої Жовтневої Соціалістичної революції, яка звільнила нас від уояких забобонів і у нас було так само. Шумили людину не лише усякі чужі вимоги "не спізнайсь", але й свої власні дурноваті засади "не поспішай". З тих часів зашлася в нас українська приповідка: "І перескоч - біда і недоскоч - біда".

Із запровадженням у нашій країні соціалізму строкова справа стала у нас значно упростатися. Усякі джентльменські засади полетіли враз із іншими забобонами догори ногами. В країні перемігшого соціалізму ми дістали повну змогу робити все достроково.

Наші засади "бон тові" не забороняють, нпр., дівчині мати достроково (до шлюбу) дитину. Навпаки, така достроковість у праці заохочується в нас державним законодавством про звільнення діячат з дошлюбними дітьми від холостяцького податку і про нагородження таких дострокових матерей орденом "Слава Материнства". Засади наших советських відносин між громадянами і державою зовсім не забороняють інвалідові, нпр., достроково закінчити своє лікування, колгоспникові достроково виконувати всі колгоспні роботи, виплачувати позику, податки, хлібоздані, поставки "на фонд", обов'язкву продаж державі своїх продуктів за твердими цінами і т.д. У нас ніхто не кричить про експлуатацію в тому підприємстві,

де робітники виконали річну працю впродовж 10 місяців, у нас ніхто не гавить режиму, який "закликає" виконати п'ятирічку, в чотири роки, який всякими "соцзмаганнями" і іншими засобами впливу на робітників спричиняє між ними дострокове старіння і смерть.

Ні ще одна різниця між нашим соціалістичним і буржуазно-капіталістичним підходом до справи додержання строків. Засада: не запізно, але і не заскоро - обов'язок за кордоном, у відношенні до встановлених строків, однаково всіх. Громадянин приходить до праці, виплачує податки, сповняє й інші свої повинності перед державою, так само в строк, як і в строк одержує все належне йому від держави, - зарплату, страхування, лік. допомогу, відпустки і т.п. Засади джентльменства за границею зобов'язують однаково усіх і всюди. Непо-джентльменськи вважається засидітися понад строк, приписаний "бон-тон'ом", у гостях, так само, як не по-джентльменськи було би якомусь урядові чи парламентові засидітися на урядуванні поза строк, вказаний конституцією. У нас засади буржуазного джентльменства і "бон-тон'ових" заборонів не зобов'язують не лише в приватнім, а й в урядовім житті. Засидітися при владі у Верховній Раді чи і міністерському фотелі поза строк у нас зовсім не вважається суперечним з поняттям порядності. Одне у нас негаразд у нашій соціалістичній державі. В той час, як все передове у нас, не лише виконує свої обов'язки у встановлені строки, але все більше і більше переходить на систему достроковості у виконанні своїх обов'язків, усе, що є у нас відсталого не то, що не співіає з своїми обов'язками на строки, але чим далі, тим стає більше післястроковим. Хіба не чули ви, що одночасно з тим, як в СССР стає загальним і типовим достроковим виконання громадянами своїх обов'язків перед державою, рівнож не менш типовим стає построкове задоволення таких законних потреб громадян, як зарплата, інвалідські ренти, достарчання ліків і протез, постачання опалом, одягом, взуттям, харчами і т.п. Чи чув хто де у нас, щоби комуст виплатили зарплату за

ГОЛОВНИЙ СПРИЧИННИК

ПЕРЕМОГИ

(містерія)

В день річниці другої світової війни на одному з побовищ советсько-німецького фронту відбулася урочиста нарада, присвячена дневі перемоги. Метою наради було встановлення і відповідне вшанування Головного Спричинника Перемоги над фашистами. На порядку денному наради стояли два питання: 1/ в який спосіб відзначити того, хто найбільше спричинився для перемоги і 2/ кого признати гідним цього відзначення. Участь в обговоренні питань і винесенні постанов, на підставі найдемократичніших у світі советських громадянських свобод, приймали різні особи, істоти, речі й поняття, незалежно від способу свого буття, біологічних властивостей і хемічного складу.

З доповідю в першому питанні виступив тов. Совзвичай. Він вимагав, щоб Головного Спричинника Перемоги вшанувати: 1/ наданням почесного звання Героя Советського Союзу, 2/ виставленням відповідного пам'ятника і 3/ нагородженням орденом "Перемоги".

По короткій дискусії знову забрав слово доповідач і запропонував прийняти внесені ним пропозиції без змін і ухвалити їх одностайно.

З огляду на те, що добру звичай шануються всьди, пропозиція тов. Совзвичая була принята так, як він цього вимагав.

Після цього виникло питання скільки Героєм Советського Союзу має бути Головний Спричинник Перемоги.

Двічі Герой Советського Союзу генерал від партизанерів Ковпак вказав на те, що особа Головного Спричинника Перемоги ступенем героїства мусить бути вивидена по зрівнанні з героїзмом усіяких героїв - буряководів та інших тваринників. Сподіваючись, що звання Головного Спричинника Перемоги не розійдеться з його особою, він запропонував надати Головному Спричиннику Пере-

моги щонайменше звання тричі героя.

Покищо лише тричі Герой Советського Союзу генерал від салютерії Сталін, керований мабуть неменш скромними побажаннями від свого попередника, пропонував піднести ступінь героїства Головного Спричинника Перемоги понад двічі героїствами усяких генералів від бандитерії і надати Головному Спричинникові Перемоги щонайменше звання чотиричі, а то й п'ятичі героя.

Геніальну пропозицію мудрого керівника більшовицької партії, батька ледь живих, мертвих і ненароджених народів, які і слід було сподіватися, збори прийняли бурними аплодісентами, сплеченими зо вставанням.

Після цього збори винесли постанову про будову пам'ятника Головному Спричинникові Перемоги. Вирішено, що пам'ятник має зображати Головного Спричинника Перемоги в цілій еріст і натуральну величину. Обговорення деталей проекту пам'ятника було відложено на після визначення самої особи Головного Спричинника Перемоги.

Вслід за цим, збори занялися цим основним питанням.

Перше слово у цій справі забрала товаришка Могила. Сумовито зітхнувши, вона промовила:

Тисячі нас розкидано густо від Японії по Берлін. Мільйони червоноармійців лягли у нас підчас війни на вічний спочинок. Червоноармієць склав найбільшу жертву для здобуття перемоги. На мою думку і всіх тих, в чийому імені промовляю, Головним Спричинником Перемоги треба визнати Червоноармієця.

Я протестую, - вихопився Автоматник-Заградитель. Червоноармієця ніяк не можна признати Головним Спричинником Перемоги. Саме те, що він у війні найбільше потерпів, не дає йому ще на це права. Червоноармієць не хотів добровільно йти на фронт. Його треба було насильно мобілізувати, влаштувувчи на нього часто справжні польовання, облави. Червоноармієць, якщо і йшов на ворога та перемігав його, то не тому, що так хотів, а тому, що так мусів. Наші славні Заграді-

тельні Отради відрізували йому дорогу до відступу, підганяли його в наступ. Заградітельні Отради мають більшу заслугу в здобутті перемоги від червоноармійців тому, вважаю, Головним Спричинником Перемоги є Заградітель...

--- Агов! Не так скоро, - перебив йому Партизан. - Коли б не ми, то чорта лисого нагнали б ви Червоноармійця в наступ. Ми пускали під укіс транспорти німецької зброї, ми дезорганізували стили ворога і цим робили його менш відpornим на наступ Червоноармійця. Коли б не Партизан, таку вашу мат, то не нагнали б ви Червоноармійця до перемоги не то що автоматами, а навіть гарматами. Партизан, суцї діти, є Головним Спричинником Перемоги! Хай живе батько Ковчак!

Після виступу партизана, між ним і заградітелем зав'язалась така палка дискусія, що президент мусїв перервати нараду і післати за відром холодної води.

По перерві, забрала слово товаришка Совпропаганда. Вона говорила так мило і влізливо, що здавалося, могла пролізати без мила у... саму душу.

Віддаючи належне героїзмові Червоноармійця, обпохвалюючи Заградітеля за сумлінне і наполегливе спідтягання того героїзму, а Партизана за полегшення його здійснення, тов. Совпропаганда жемокерувала непомітно справу зовсім в інший бік.

--- Коли б не найкращі на землі большевицькі стратегія і тактика, коли б не найгеніяльніше у нашій планетній системі Верховне Командування ЧА, коли б не наймудріше в цілому космосі керівництво большевицької партії, то ми б не здобули перемоги! Великому Сталіну - ура!

Після зтихомирення наради по бурхливих оваціях на честь тов. Стадіна, які організував і провадив тов. Совзвичай, слово забрала Правда.

Це скромна, тиха і несмільва ані товаришка (бо "товариші" звичайно, з нею маю товаришують), ані пані (тому, що вона зераз у нас зовсім не панує). Це, між іншим, не та "Правда", що виходить з Москви. Вони не то, до не з між зобю спокровжені, а навіть одна одної цілком не знають. Одни

словом, була це одвічна людська Правда. Вона говорила:

--- Тому, що, як то кажуть люди, ніде мене діти, я хочу висловитись у порушеній справі.

Як бачу, нарада наша, як і майже всі повоевно-передвоєнні наради і коференції, зайшла в сліпий кут.

Нам трудно, як випадково слушно висловився тов. Молотов, "дійти до погоджених рішень". Це тому, що кожен уважає за центр всесвіту саме себе і для самого себе хотів би загарбати цілий той всесвіт.

Майже кожний з попередніх промовців Головним Спричинником Перемоги уважав, як не себе, то того, кому він служить. В той час деяких винуватків перемоги (не беруся шукати головного поміж ними) не згадано було зовсім.

Ніхто з присутніх не згадав про участь в перемозі містера Лед-Ліза, який одягав, годував і озброював ЧА та про Верховне Командування Збройних Сил Союзників, яке керувало воєнними діями не тоді, як мудре керівництво большевицької партії та геніальна сталінська стратегія загнали ЧА на лінію Сталінград-Москва-Ленінград і мало що не зробили Головним Спричинником Перемоги... Гітлера, а тоді власне, як ми дістали змогу шукати Головного Спричинника Перемоги між собою.

Тепер, коли ми хочемо визначити на цій нараді того, що найбільше для перемоги спричинився, кожен з претендентів до звання Головного Спричинника Перемоги починає себе надміру вихвалити і так само похижувати усіх своїх конкурентів.

Так, тов. Заградитель, похваляючись тим, що він підганяв Червоноармійця до героїзму, змовчав про те, що сидіти в задній лінії і робити когось героєм при помочі автомата, скерованого в його спину, не є жадним героїзмом, тим більш не таким, щоб заслуговувало на найвище відзначення.

Тов. Партизан, вихваляючи себе за поїзди, пущені під укіс і дезорганізацію ворожого тилу, нічого не сказав про те, де багато поїздів, пущених

під укіс, він описав тихцем з конта Українського Повстанця, діставши орден і славу за чужі заслуги. Партизан змовчав про це, що він багато більше ніж з німцями, воював з могилами - "Борцям за волю України" та з протибольшевицькими настроями мирного українського населення. Він забув сказати, що своєю "діяльністю" вносив більше дезорганізації по селянських коморах, ніж у ворожому заплілі, що він не облегував, а утруднював Червоноармієцьві просуватися вперед, здобуваючи для совєтського воєнка славу грабіжника, насильника, п'яниці, бандита.

Зрештою, так чи інакше, це всі ви добре знаєте перемога у війні здобута руками Червоноармієцьві. Багато дехто/йому в цьому допомагав, дуже багато зробив для перемоги і він сам. Коли ви, через свій егоїзм і неуступчивість, не можете визначити Головного Спричинника Перемоги, то згодиться надади це звання тому з поміж себе, на кого вкаже тов. Червоноармієць, як на такого, що без його помочі він не міг перемогти...

Нарада зашуміла, захвилювалася.

В об'єктивності і безпартійній справедливості Червоноармієцьві ніхто не сумнівався. Кожний вірив, однак, що об'єктивна правда Червоноармієцьві не може розійтися з його правдою і в цій вірі збори ухвалили одноголосно (і цим разом в супереч Совзвичаєві цілком шире): "Визнати Головним Спричинником Перемоги того, на кого вкаже тов. Червоноармієць.

Віддали слово Червоноармієцьві.

— Товариші! - сказав він. - Я не звикся промовляти. Я звикся працювати і слухати, як промовляють ті, що промовляння зробили своєю працею. До війни я слухав прикріплених до мене пропагандистів і агітаторів. Підчас війни - політруків. І ті і другі завжди красномовно промовляли і рішучо вимагали. А вимагали від нас завжди одного - "давай побільше". Підчас миру - праці, податків, позичок; у війну - героїства, крові. І видушували з нас завжди понад норму і поту і крові... Чия більша в тому заслуга, що

ми понад норму працюємо і гинемо на фронті, чи тих, що до цього підганяють, чи тих, що даються підганяти, — не знаю. І коли би ви мене запитали сьогодні, кого я вважаю Головним Спричинником Перемоги, на це питання я вам, напевно, чи міг би відповісти. Моє завдання значно облегчене, коли мені ставить питання, чию поміч у перемозі Червоноармієць найсильніше відчув...

Але я боюся, товариші, що моя відповідь буде для багатьох видаватися дивною, а то може й смішною... На війні добре бути сміливим, добре мати непогане озброєння і подостатком амуніції, добре зайняти вигідні позиції, мати здібне командування, влучні стратегічні плани і тактику і т. д. і т. д. Але все це, друзя, ні-почому, як чоловік голодний. Ані сильний дух воювача, ані зброя і командування, ані найгеніальніша стратегія не дадуть воювачеві потрібних до наступу і перемоги фізичних сил. Тому не дивуйтеся, товариші, коли Червоноармієць скаже, що у здобутті перемоги він найкраще відчув поміч... "свиной тушонки"...

Бура протестів, погрозливих викриків і безсоромної "отчестівеної" лайки, покрили останні слова хазяїна Червоноармієць.

По втихомиренні наради забрав слово голова зборів. Він сказав:

— Віддаючи на розсуд Червоноармієць питання, — хто йому найбільше допоміг у здобутті перемоги, — наша нарада згодилася визнати вказану ним особу Головним Спричинником Перемоги. Тов. Червоноармієць признав, що найбільше йому допомогла в його праці "Свиная Тушонка". Виходить, отже, що Головним Спричинником Перемоги ми визнаємо "Свиною Тушонку". Наші збори досягнули мету, для якої були скликані. Головний Спричинник Перемоги визначений. Надає останнє слово Головному Спричинникові Перемоги товарищі "Свиной Тушонці".

— Я хочу говорити, — почала вона, — в імені соток тисяч чесних, порядних свиней, що віддали своє життя для піддержки сил союзників у боротьбі з фашизмом. Ухвала нашої наради про визнання за мною почесного звання Головного Спричинника Перемоги, мушу признати, мене сильно заскочила.

8

На це я ніколи не претендувала, ані цього ніколи не сподівалася... тим більше, що між претедентами на це звання було досить порядних двоногих товаришів. До речі, не кожна свиня - свинувата і не кожна людина - людинувата. Я, хоч справжня, з діда прадіда свиня, не є настільки "свиною" в застосованні цього слова до людини, щоби прийняти те звання, яке, ані мені не потрібне, ані до мене не пасує ані мені, на мою думку, слухно не належиться. В ім'ні зробленої з мене Тушонки, я зрікаюся добровільно наданого мені звання Головного Спричинника Перемоги. Зрікаюся і призначеного Головному Спричинникові Перемоги ордену перемоги, - хай ним пишається Сталін і інші двоногі товариші. Зрікаюся також правом на виставлення мені пам'ятника. "Свиня Тушонка" в СРСР має більше пам'ятників, ніж усі інші советські герої разом узяті. "Свиня Тушонка" має по собі пам'ятки в кувалдах, стаканах, квартах, ручках до писання, дитячих забавках і інших найрізніших речах, які нужда і винахідливість советської людини потрапили виробити з порожніх консервних коробок з-під "свиної тушонки". Досить із мене усіх цих "пам'ятників", досить з мене і призначення того, чими руками здобуто перемогу, до і я також на щось на війні придалася, що і жертви які понесли ті, в чийому імені промовляю не є непризнаними... - "Свиня Тушонка" скінчила.

Нарада роз'їхалася, розійшлася, розлетілася, розповзлася так і не визначивши Головного Спричинника Перемоги.

Користаючи з цього, багато з двоногих її учасників - претедентів до цього звання продовжують увжати Головним Спричинником Перемоги себе.

Лише Червоноармієць і досі повторяє: "Коли б не "свиня тушонка", то помер би з голоду, не то, що не дійшовши до Берліна, але і не рушивши з-під Сталін-Ленінградів..."

Важко Та Свиня Тушонка час-від-часу себе докидає: "Коли б, - каже, - мною були менше годували тиливих шурів, а більше на фронт доставляли, то б і перемогу легше і скоріше здобули б..."

НА МІТІНГУ

(фотоствд)

В селі на ЗУЗ проводять мітинг. Промовляє
большевицький агітатор.

Довго і нудно розводиться він над історичним вступом своєї промови, згадуючи при цьому і феодальний устрій, і кріпацтво, і всі вольні і невольні, відомі й невідомі гріхи старого режиму. Далі говорить про наростання революції, не минаючи ні гайдамаків, ні Пугачова, ні Стенькі Разіна, ну і, рід зрозуміла, большевицької партії. З черги широко зупиняється на Жовтневій Революції, переходу влади "в руки робітників і селян", "достігненнях" совєтського режиму - індустріалізації, колективізації, машинізації... Все це пересипає густо цитатами з усіх "основоположників", а найбільше, зрозуміло, - найгеніальнішого з них - Сталіна. Зробивши по такому солідному вступі порівняно коротку павзу для того, щоби витерти великою п'ятеркою спітніле обличчя і прохолодити своє розгорячене революційне нутро квартом води, приступає обережно і здалека до теми, яка, як видно, головним чином його найбільше цікавить. Починає говорити про заздрість до "великих достігнень соціалізму" зо сторони різних його ворогів. В цьому місці його промови все більше і більше починає проглядати, куди він хитро нагинає. Згадавши про "агентів німецького імперіалізму", "ворогів народу" Троцького, Бухаріна, Рикова, П'ятакова і всіх, як же ність числа, уже сміливо ступає на знайому стежку - "сучасних ворогів совєтського народу", лакеїв, прислужників, охвістя, цепенних псів, запродавців і т.д. і т.д. того ж німецького імперіалізму - "українсько-німецький націоналістів" - "бандьорів".

Зігнані на мітинг слухачі - старики, діти і каліки - які до цієї пори не виявляли якогось помітного зацікавлення агітатора, починають те-пер вслухуватись, насторожуватись, пробуючи відгадати "до чого це він ок... син це говорить!".

Помітивши зріст зацікавлення слухачів до своєї промови і зарахувавши його на рахунок своїх

ораторських здібностей, агітатор, щоби ще більше підкреслити зрадництво і зради "ворогів народу" - українських націоналістів, починає широко і барвисто з'ясовувати слухачам сучасну картину в положенні трудящих в ССРСР і за кордоном.

В той час, як в ССРСР, навіть у найглухішому і найбіднішому його закутку панує загальний добробут, щасливе, радісне і заможне життя, за кордоном, особливо в буржуазній Америці, трудящі терплять від безробіття, переживають страшну нужду і голод. Робітники й селяни Америки й інших країн з надією простягають руки в наші бік, бажаючи допомогти і визволення, а в той час наші зрадники міжнародного капіталізму, українсько-німецькі націоналісти накликають на нашу Україну закордонних імперіалістів, бажаючи вкинути наших трудящих в таку нужду, яка панує в Америці.

Вважаючи, що своєю красномовністю, влучними цитатами і прикладами він уже достаточо розпалив у серцях слухачів ненависть до "ворогів народу" - "бандьорів", агітатор, уже не завиваючи в папірки, одверто валить:

-- Ми, зібрані тут, мусимо одностайно схвалити постанову: "Вивести родини всіх підпільників у Сибір, щоб не перешкадали нам будувати соціалізм у воз'єднаній Україні, щоби не заважали нам у запровадженні на ЗУЗ колгоспної системи сільського господарства, яка є єдиним шляхом до щасливого і заможного життя селян".

Свою промову закінчив агітатор таким самозрозумілим, як "амінь" по "Отчизні", окликом:

-- Хай живе мудре керівництво большевицької партії. Хай живе наш вождь, друг і учитель, наш батько, тов. Сталін!

Вслід за цим з-за столу президії прошуміли бурні оплески. Уся президія встала, показуючи приклад ще необізнаними з большевицьким ритуалом західнякам. Т, як виявилось, народ тямущий, всі встали і... рушили до виходу.

-- Товариші, увага! - кидається до слухачів промовець. - Ще не все. Заждіть хвилинку, наш порядок денний ще не вичерпаний. Ще мають відбутися дискусія по доповіді і ухвалення резолюції

заборів... Голова президії зборів (представник з району) кидається до дверей; зачинає їх, а сам стає в од- вірках, приймаючи оборонну постану. Хвилювання у салі стихає. Слухачі неохоче сідать знову на свої місця. Агітатор продовжує: -- Тепер, товариші, приступаємо до дискусії. Хто хоче забрати слово в справі вивезу родин підпільників у Сибір? На салі тиша. -- Ну, не соромтесь, товариші. То не обов'язково треба говорити по вченому довгу промову з різними мудрими цитатами. Ви скажіть своє думку простими, широкими словами. Ну, хто буде говорити? Зал ще більше стихає. -- Так не можна, товариші. Без дискусії і резолюцій не можемо закінчити зборів. Нам треба почути вашу думку. Советська власть не така, як була в Польщі, що пани, як хотіли, так собі робили. У нас власть народная. Як народ скаже, так воно і буде. А може у вас інша думка, як у мене. Може хто з вас запропонує кращий спосіб на впрогів народу. Давайте. У залі -- хоч максій... -- А може кому, -- піднімається з-за столу районний начальник облав і ревізій, -- може кому, -- зиркаючи підозріло по присутніх, -- не подобається советська власть і те, що ми говоримо. Може би ви хотіли на нашому місці посадити своїх бандорів, доби вони запровадили у вас такі порядки, як в Америці. А ну, виступай! Ми вас... Ми його... сів так, що аж стілець тріснув. В залі починається шум. Чути півголоси: "Та скажіть уже, діду, хоч ви щонебудь, бо не пустять додому, а то й просто ноженуть усіх до району". По хвилиній павзі чути вже голосніше десь із кутка: -- Тут дід Матвій хочуть щось сказати, але соромляться... Агітатор: -- Ну дівушка, нема чого соромитись, говори, ми послухаєм. Дід: -- Я вже старий, панове, (зирнає по залу), і товариші (погляд в бік президії), може що не

додаду снажу, так не гнівайтесь. Де вже мені до тої політики... Але, як ніхто не хоче, а без цього не можна, то хай уже... на моїй старій голові окошиться.

Тут пан з району питають нас, що зробити з нами... "ворогами народу". Вони кажуть, щоб їх заслати в Сибір... Але, яка ж це кара буде для "ворогів народу". Та ж у Сибірі та сама советська власть, що й у нас. Та ж у Сибіру, мабуть, жити не то, що не гірше, як у нас, але ще й краще. Бо ми ж почали під советами, як пан казали жити "радісно і заможно" щойно пару років, а там-таке застя ось уже тридцять літ, у нас щойно пробують закладати колгоспи, які є, як пан казали, єдиним шляхом до щастя і добробуту селян, а там-еті колгоспи заложені уже давно і селяни не так, як ми і не так, як у панській Америці бідують... То яка ж то буде "ворогам народу" кара, як ми їх із гіршого та у краще пішлемо. На мою думку, шкода нашої советської Сибірі для ворогів народу. Їх треба покарати, а не нагородити. Для них треба пошукати таке місце, щоб довго пам'ятали... От, пан казали, що в Америці трудящі бідують, голодують і до нас руки простягають. Яби назав їх прийняти до нас, - не можна ж їх так на поталу буржуям залишити. Яби радив всіх американських трудящих запросити до нас, у нашу радісну і заможну соціалістичну Сибір, а тих наших, як пан кажуть, "ворогів народу" вивести з насінням у буржуазну Америку... Хай там гинуть із нужди і голоду, як не вмiли шануватися! - вигукнів сердито дід і вже сідаючи закінчив приписово, хоч дещо по-своєму. - Хай живе мудре керівництво і наш батько! Слава!

-- Слава-а-а! - загремів зал. Усі встали і рушили додому. Президія ще стримувала, але нічого з того не вийшло.

За хвилину зал був порожній. Лише за столом президії сиділи отетеревімі представники з району. По хвилевій мовчанці слово забрав голова президії.

-- Переходимо, товариші, до останньої точки нашого порядку денного. Я пропоную в імені збо-

Прів таку резолюцію: (до секретаря) читай, що там
- у тебе написано. Отримав же, знає...
Голова Секретар читав: ...

-- По заслуханні доповіді товариша Брундаєва
і по дискусіях, в яких забирали голо громадяни...
Матвій (до себе): - а чорт його відає, як його
прізвисько) і інші, збори ухвалили: Всіх ворогів
народу - українсько-німецьких націоналістів ви-
вести у Сибір і післати з цієї нагоди привіталь-
ну телеграму тов. Сталіну.
Голова президії, звертаючись до залу:

-- Хто за прийняття цієї резолюції, прошу під-
нести руку.
Піднімаються всі руки президії.

-- Так, дякую. Хто проти резолюції. - Нема ні-
кого. Резолюція прийнята одностайно.

І далі вже неофіційним голосом до президії:
-- Тепер, товарищі, перекусіть і в район. Наша
робота скончена.

21

НАЦІОНАЛІСТИЧНІ НАКЛЕПИ В СВІТЛІ СТАЛІНСЬКОЇ НАУКИ

Порядки, які панують в ССРСР, від давна не подобаються міжнародній реакції. Особливо неприємні вони між іншим для українсько-німецьких націоналістів. Ці останні у своїй боротьбі з сов. владою дуже часто вживають брехні, наклепів і різні перекручень для того, щоби представити сов. дійсність у невластивому, спотвореному виді, щоби викликати у тих, на кого вони мають вплив, нехоть і ворожнечу до всього совєтського, большевицького.

Останньо українсько-німецькі націоналісти розпочали масово поширвати свої вигадки про ніби неприхильність трудящим мас ССРСР до большевицької партії та її вєддє тов. Сталіна, які ніби виявились під час виборів до Верховних Рад. В своїх нікчемних листівках українсько-німецькі націоналісти твердять, що при згаданих виборах дуже багато виборчих бюлетенів було подерто, поперекресльвано і опльовано, на багатьох - були протирежимні (часто непристойні) написи, а деякі бюлетені, перед їх вкиненням в урну виборчої вкивали навіть для того, для чого надається звичайно папір розміру виборчого бюлетеня. Все це, річ зрозуміла, підля і безсоромна брехня.

Щоби запобігти поширенню таких брехливих вигадок між трудящими ССРСР і в цілому світі, скликано було недавно надзвичайне засідання Центральної Виборчої Комісії по проведенні виборів у Верховні Ради ССРСР і всіх Союзних Совєтських Республік. Завданням згаданої Комісії було встановити по різних слідах, які виборчі залишили у виборчих бюлетенях, відношення цих виборців до большевицьких кандидатів у Верховні Ради взагалі і до першого всенародного кандидата - тов. Сталіна Й. В. особисто. Для надання більшої авторитетності своїй роботі Центральна Виборча Комісія покликала до помічі багато експертів з найрізніших ділянок людського знання. Були тут хеміки, мовознавці, психологи, культурознавці, графологи й інші.

Насамперед ЦВК розглянула спільно з експертами бюлетені, що мали на собі матові плями, ніби висохлі сліди якоїсь прозорої речовини. Після проведення експертами-хіміками хімічного аналізу, на підставі найпередовішої в світі сталінської наукової теорії було встановлено. - Сліди на бюлетенях, аж ніяк не можуть бути, як це твердять вороги народу - українсько-німецькі націоналісти, слідами людської слини від плювання і бути виразом недобровищливого ставлення виборців до виписаного в бюлетені кандидата. Сліди ці подібні більше до засохлих людських слез, категорії слез радості. Вони мають інший хімічний склад, ніж слези смутку і болю, а що найчастіше зустрічаються в Сов. Союзі, то носять у науці назву "лякріма советіка". При допомозі експертів-психологів, на підставі сталінської наукової теорії, вдалося ЦВК встановити, що сліди слез радості на виборчих бюлетенях мусять означати велику відданість і любов виборців до означеного в бюлетені кандидата.

Далі Комісія розглянула бюлетені, на яких залишилися сліди якоїсь темної густої речовини. Хімічний аналіз показав, що ці плями в жоден спосіб не можна уважати виділинами людського організму, що повстають в результаті перетравлення поживи. Таке безглузде приниження могла би зробити лише буржуазна наука. Советська ж наука, на підставі найпередовішої сталінської теорії, мав сміливість із цілою категоричністю твердити, що плями ці з рештками людської крові знаного в науці типу "сангвіе скляворум" (кров братніх з російським народом слов'ян). Експерти-пропагандологи запевняють, що це кров це не цілком зацічених інвалідів одного із воєднанних з великим російським народом братніх слов'янських народів. Вона опинилася на бюлетенях тому, що ці інваліди з захопленням притискали бюлетені до своїх ще не загосних ран на знак, що вони не жадіють крові, пролитой в обороні совєтської влади, а в потребі віддадуть на захист ще непролиті рештки її. На підставі

наведених свідчень славних сталінських експертів, Центральною Виборчою Комісією ретучо й категорично відкидає звикл ворожої пропаганди в тому, що ніби виборці підтиралися виборчими бюлетенями. Це є виключене ще й тому, що:

1/ Не у всіх виборчих дільницях (особливо у віддалених від міст глухих закутках) були кабінки, де би можна було заховатися з бюлетенем для подібної роботи;

2/ у всіх дільницях, де були кабінки, виборцям не вільно було в них довго засиджуватися (за цим слідкували досвідчені в своїй роботі органи НКВД і НКГБ);

3/ в дуже багатьох випадках велика кількість виборців, демонструючи перед загаданими надзирничими органами влади свою відданість більшовицькій партії, не хотіла користатися права входу з бюлетенем у виборчу кабінку і завважало на це нарешті, жодна з дільничних виборчих комісій не відзначила в протоколі фактів виявлення у виборчих кабінках слідів діяльності, яка, звичайно, попереджує загадану ворожій пропаганді підтирання.

Цією цюго ЦВК переглянула ніби подерті, за словами ворожої пропаганди, бюлетені і заслухала свідчення про них експертів-психологів. ЦВК цілковито приєдналася до висловленої ними думки саме: характер пом'яття і розриву виборчих бюлетенів ніяк не свідчить про те, що ці акції супроводжувалися настроями незадоволення, злості та іншими неприємними для виписаних у бюлетенях кандидатів почуваннями. Навпаки, на підставі найпередовішої і т.д., можна експерто твердити, що певні ушкодження бюлетенів, подібні до пом'яття і подертя, були викликані настроями високого патристичного віднесення, почуттям глибокої відданості більшовицькій партії та її кандидатам до Верховних Рад і зрезумілим у таких випадках схвильванням виборців.

Після перегляду бюлетенів за слідами уживання олівця і заслухання зібраних експертів-графологів, ЦВК ствердила, що між зазначеними бюлетенями нема, фактично, ві одного, який би можна було вва-

жати за перекреслений, покреслений чи закреде-
ний. Всі кресленні, виявлені на бюлетенях, за
своїм характером можна поділити на дві групи:
а/ креслення більш-менш рівнобіжні до виписаних
в бюлетенях імен кандидатів і б/ креслення хрес-
товидні у вигляді прямого і скісного хреста
(+ і X). Креслення першої групи, уміщені під прізви-
щами кандидатів, над ними, а то й по них, все
це знаки згоди і ствердження. Креслення над
прізвищем і до прізвища кандидата - це ті ж
підкреслення, тільки, або сфвильованою рукою, або
на нестійкому столику. Хрестовидні креслення, як це авторитетно за-
явив голова експертів культурознавства Московсь-
кий патріарх Алексій, походять за рук виборців-
християн. Ставлячи на бюлетенях знак хреста, ці
виборці закликають цим благословенство боже
на особи виписаних у них кандидатів.
Далі Комісія забралася до розгляду виборчих
бюлетенів, на яких були уміщені різні написи.
На багатьох бюлетенях з УРСР було написано:
"Хай живе УПА!", "Хай живе ОУН!", "Хай живе УГВР!",
"Хай живе АБН!" і інші подібні. В цих написах
Комісія не знайшла нічого протирежимного, що
хоче бачити в них, ворожа нам пропаганда україн-
сько-німецьких націоналістів. Навпаки, на по-
гляд Комісії ці написи свідчать про прихильне
відношення виборців до кандидатів більшовиць-
кої партії. У всіх цих написах виборці відно-
сять оклик: "Хай живе!", який, а цілою очевид-
ністю, відноситься до виставленого в бюлетені
кандидата інакше, на цим уміщують свої ініці-
али. УПА може бути Улас Наумович
Андріюк, чи Уліа Наумівна Авраменко, ОУН - це
якось так Олекси, Олександр, Остап, Устимовичі
й Уліановичі, Назаренки й Науменки і т.п. Те, що
є багато подібних між собою ініціалів (напр. ОУН)
не повинно нікого дивувати, то ж у кожній вибор-
чій дільниці є десятки осіб, що мають подібні
ініціали, а що вже говорити про кількість по-
дібних ініціалів у цілій Українській Республіці.
Поміж пованисаних бюлетенями знайшовся чи-

- мало з написами: "Поцілуй мене в ор..." і подібні. Ясна річ, що в них нема ніякої крихітки чогось непристойного і недобррозуміливого у відношенні до особи кандидата. Таке може видатися тільки моральної політично зіпсутим націоналістичним бандам, які готові бачити непристойність і неприхильність до більшевизму навіть там, де їх нема. Подібні написи, як стверджує на підставі найпередовішої в світі сталінської теорії совєтська наука могли походити з рук людей, які звиклися поспілкуватися коротким телеграфічним стилем, нпр. від працівників зв'язку, бувших військових і т.п. "Поцілуй мене" - це, очевидно, скорочене - "Поцілуй від мене" (розуміється кандидатів). Дальші слова - це якась рідко вживана абрєвіатура, значення якої наші сов. абрєвіатурологи ще не встигли покищо розкрити.

На закінчення своєї праці ЦВК розглянула бюлетені, які були опущені в урну цілими пачками по сто штук. Закидів ворожої пропаганди в тому, що ці пачки бюлетенів кидали в урни самі представники районних парторганізацій при виборчих ділянках за тих виборців, що не з'явилися на вибори, ЦВК не підтвердила. Ті факти, що ці бюлетені знаходяться в пачках, що пачки ці опасані друкарською опаскою і що вони виглядають так, ніби по виході з друкарні їх ніхто не розпечатував і не роз'єднував нічого не говорять про якийсь виборчий зловживання. Паяки бюлетенів у виборчих урнах - це наслідки глибокосягаючої колективізації в житті сов. громадянства. В країні суцільної колективізації праці в ділянках сільськогосподарській і фабрично-заводській, в країні колективізації в мистецькій творчості (музика, малярство, письменство), не може викликати жодного здивування і колективне голосування громадян.

Розглядом цього останнього питання ЦВК закінчила свою працю. В заключному слові голова Комісії сказав:

-- Центральній Виборчій Комісії вдалося зв'язати при співучасті наших славних сов. експертів, на підставі найпередовішої в світі сталінської те-

орії, доказати цілому світові, що розглянені нами закиди ворожої пропаганди проти правильності сов. виборів є неслухні, наклепницькі і брехливі. Усіх закидів, що їх висунуто проти наших виборів розглядати не можемо тому, що це перевищує фізичні спроможності Виборчої Комісії. Докладний розгляд усіх закидів вимагав би безперервної праці ВК, аж до наступних виборів у Верховну Раду і поважного збільшення складу її членів - тобто, фактичного перетворення ЦВК на спеціальний інститут по боротьбі з закидами у зловживаннях при виборах до Верховної Ради. Створення такого інституту не є в нашій компетенції. Закон про заснування подібного Інституту могла би видати лише Верховна Рада. Створюючи, однак, такий Інститут і надаючи йому компетенцію рішення про законність опинилась би, у відношенні до Інституту у стані залежності і підпорядкованості, що є суперечне до сталінської конституції, яка каже, що Верховна Рада є найвищим органом Держави.

З м і с т:

Достроково, строково і після строково . . .	1 ст.
Головний Спричинник Перемоги	5 "
На мітингу	12 "
Націоналістичні наклепи в світлі сталін- ської науки.	17 "

15

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № _____

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 15
_____ п'ятнадцять _____ аркушів;
у тому числі літерні номери _____;
пропущені номери _____
+ аркушів внутрішнього опису _____

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркушів
1	2

Спеціаліст
Посада _____
21 серпня 2018 року _____
(підпис)

І. Тардамала
(ініціали (ініціал імені), прізвище)